

Становище

относно дисертационен труд на Мая Фадеева Колева на тема „Анализ на мрежи на влияние:личностите в медийното отразяване на глобални проблеми” (2013-2017 г.) , за присъждане на образователната и научна степен „Доктор “ по професионално направление 3.5 Обществени комуникации и информационни науки (Журналистика-Международна журналистика)

„Анализ на мрежи на влияние:личностите в медийното отразяване на глобални проблеми” с автор Мая Колева , редовен докторант , е тематично организиран аналитичен разказ , чиито съдържателни измерения са побрани в щедро пространство от 217 стр. Сътворяването му е приело консултациите на 92 източника на български и английски език - специализирана литература (с включени „произведения на световни класици /!/ в съответните дисциплини ”) , 44 институционални източници и документи , официални доклади на международни организации и неправителствени организации с изследователски цели, медийни източници...Шест приложения. Емпирично изследване , реализирано върху мащабна извадка от 2299 текста. Строга аналитична рамка, дисциплинира изследователската рефлексия , за да разгърне профилиран анализ , аргументирал квалификацията на основни постижения като научни приноси . Съдържателните му проекции са проследими в структурно легитимираното присъствие на три глави, побрали релевантни на темата теоретични акценти:първите две, припознати като теоретични полета , приютили осмислянето на основни понятия - глобални проблеми , глобални проблеми в медияен смисъл, личности, мрежи, влияние и третата, редоставила територията си на емпирично изследване (но - с далеч не излиняла „теоретична” самоличност) .

Дисертационният труд е фокусиран върху изследователски проблем , „събуден в ерата на завръщането към националната перспектива” , за да се ангажира с изследване на „споделените предизвикателства пред човечеството и начинът,по който се говори за тях в медийното пространство”.Теоретичното обгрижване се е случило , чрез анализ на мрежи на влияние,основани на медийни текстове . Медияен разговор , мислен като преобразувана реалност на усложняващи се взаимодействия , на среда на емпирично установими , но с усложнен профил взаимосвързани предизвикателства, белязали модерността със стигмата на несигурността – несигурност, в съвременните международни отношения , разширяваща зоната на непредсказуемост и множественост на рисковете. Широкоформатни са и трудностите пред многостранните взаимодействия - отсъствие на работещ консенсус относно „приоритетите” в разнообразието от рискове ; инфилтрирани в този контекст затруднения от различия в оценките , споделили културни , ценностни , политико-режимни различия, опит и пр. Предизвикателствата , имплицирани от глобалните рискове/проблеми , позиционират особено място на комуникацията на риска в мрежата от дейности , във фазите на осмисляне и на въздействие - в равнището на разбиране и информираност относно естеството на

опасностите и възможните последици, за да се окаже решаващо условие за взаимодействията на субектите .

Удачната структура на изследването – увод , три глави , като обособени тематични полета, структурирани от разгръщащите съдържанието си цели и задачи, заключение - е разписана от ясно „обектно“ предписание – глобалните проблеми като медийна тема, влиятелните личности, присъстващи в този контекст и медийно-опосредстваните връзки между тях и от ясно предметно профилиране - тематично ангажирано проучване на „начинът, по който се говори за тях в медийното пространство“- цялостната мрежа, формираща се чрез медийния разговор по основни глобални проблеми. Общото отразяване е мащабен медиен разговор, интерпретиран като огромна, медийно опосредствана дискусия с регистрирано множество актьори. Структуроопределящи акценти в смисловия контур на целеви ориентации – изясняване на понятието ”глобален проблем” ,осмислената роля на физическите личности в международните отношения и т.н и пр., редом с лимитираното от основни задачи и изследователски хипотези , като репери на съдържателна профилираност, минимизират тематично немотивирани присъствия в логиката на дисертационния труд.

С принос към достойнствата на анализа са записаните базисни предположения-хипотези и две водещи тези , отнасящи се до формата и съдържанието на емпиричното изследване ,за да уплътнят „особеното“ в аналитичната рамка и основополагащия патос на допусканията . Допускания, верифицирани в ресурсите на постигнатите резултати : отразяването на сложни теми като “глобални” проблеми е по-скоро кампанийно и събитийно обвързано, а не последователно и задълбочено; спецификацията на значима част в медийното отразяване е релевантна на „институционално” фиксирана роля на личностите в международните отношения , от които се очаква решението им; медийното отразяване на глобалните проблеми все още следва държавно центричната перспектива-белези,които свидетелстват за силно влияние върху медийния дневен ред „отгоре“- респективно , върху медийния разговор като комуникация на риска , с „ трудно определимо натежаване “ в посоките...Усложнена картина на глобалната перспектива , комплицирана в „движение“ от добавящи се източници на неопределеност и променящи се приоритети...

Приета е благотворна методологична ориентация Привлечен е релевантен инструментариум , разположен върху емпиричен анализ на съдържание : количествен контент –анализ за първично агрегиране на данни, регистрирал медийната дефиниция на понятието „глобални проблеми” и личностите, упоменати в техния контекст и анализ на мрежи, опосредствани от медийно съдържание за обработката на данни.

Първа глава , като разгърната теоретична платформа е възможност за съдържателно надграждане в следващите части на изследването - с дефинираните базисни понятия от тематиката на глобалните проблеми, с инвентаризацията на ключови теории и преглед на налични дефиниции , с полезния преглед на развитието на универсална таксономия на глобалните проблеми и регистрирани синонимни понятия т.н. Терминологично прецизиране - необходимо и особено полезно , поради наличието и на непродуктивна и необоснована взаимозаменяемост в употребата на понятия .

Територията на втората глава “Личности, влияние и мрежи” е ангажирана с ролята на личностите , осмислена през теорията на международните отношения и медийните

изследвания ; в аналитичната ѝ рамка е ситуирано понятието мрежа, с подчертано внимание върху приложението на анализа на мрежи като метод в социалните науки ; на особено внимание се радва понятието влияние, разгледано през перспективата на теориите за елита , с нарочен акцент върху неговата измеримост чрез математическия инструментариум на анализ на мрежи . Комуникацията не е присаден тематичен вектор , а присъства иманентно в аналитичния разказ – за да е възможна логическата свързаност в тематизацията и на поредица „частни“ – и то не само „комуникативни“ проблеми.

Проблемите на комуникацията на глобалните рискове/проблеми са смислова претенция на третата глава ,озаглавена „Мрежата на влиятелните личности:кой говори за глобалните проблеми ”. Анализът е фокусиран върху водещи ,тематично профилирани платформи,с очертани тенденции и „странични ефекти”. Глава, специализирана в емпиричен анализ на ключови елементи на комуникацията като интерактивен процес : специално ангажирана , с методологията и оформянето на извадката ; приютила представени обобщени данни за времевия обхват на изследването, включващо множество визуализации на данни и на основни събирателни мрежи от влиятелни личности в отразяване на глобални проблеми . В заключителния ѝ сегмент е отдадена нарочна привилегия на анализа на медийното отразяване на обособеното като най-важни глобални проблема (Мая Колева е идентифицирала като особено важни „пет” глобални риска) ,чиято „тежест” е локализирана от значимостта на медийното присъствие. Резюмирани са отговори , на вече поставени въпроси .

Заключението е регистрирало широкоформатен преглед на постиженията, валидизирали четирите структуроопределящи изследователски хипотези (цикличност и предвидимост, наднационалност на медийното отразяване,националните агенти като най-силно присъстващите в медиите влиятелни личности). Регистрирани са аргументирани потвърждения на основополагаща теза и водещи допълващи допускания :потвърденото ясно разграничение между значима периферия (агрегирала влиятелни личности по отделни проблеми,или свързаност само с една медия) от по-малко,но тясно свързано централно ядро (личности, свързани с множество проблеми,или цитирани в различни медии) : очертаната типологизация на мрежи по конкретни глобални проблеми, с откровен политически характер (особено и категорично , по силно политизирани теми като тероризъм и бежанци-2015); доказана значимост на експертно-гражданските мрежи, форматирани около глобални проблеми „околна среда и ресурси” и „здраве”.Регистриран е обоснован извод , че в ерата на завръщането на националната съдба, качеството на медийното отразяване на глобалните предизвикателства може да има „ревитализиращ” ефект за обществените дебати, да събуди политическа и социална активност и най-сене да възпитава общочовешко самосъзнание (206). Или,което е същото , установено е мястото и значимостта на „риск”- комуникацията в интегрираните модели –мрежи на влияние ,профилиращи и визия за възможни проактивни стратегии на отговор на глобалните предизвикателства...

Съдържателните ресурси на дисертационния труд са необходимите основания на самоидентифицираното като основни приноси . Репликираното като приноси (пет самооценки) има основания в постижения с ресурс за качество новост – припозната ,най-вече , като първи опит в отечествения научен живот да се приложи успешен анализ на съдържание , основан на мрежи от влиятелни личности,с приложени математически методи за

измерване на представителност и влияние на отделни личности , локализиращи в медийното отразяване на дадена тема.Редом с този ,основателно квалифициран като основен принос . са профилирани и приноси от научен и научно приложен характер- сред първите е приемлива самооценката за принос в установяването и типологизирането на твърди ядра от влиятелни личности ; разкритата и обоснована тенденция към консолидиране на властта за формиране на медиен дневен ред в ръцете на политическите актьори; регистрираните чрез мрежовия анализ „тематични пролуки” , за да се впишат в медийния разговор и личности , различни от политическите актьори (експерти,граждански сектор). Приносите от научно-приложен характер имат основания в обогатяващи знанието профилирани сегменти на значимата тема:разширяване на методическата база в изследването- както на медийно съдържание в общ смисъл, така и на анализа на мрежи на влияние ,основаващи се на медийни текстове.

Необходимият реквизит , засвидетелстващ потребни свидетелства за легитимността на процедурата по защитата на дисертационния труд , е представен от две самостоятелни публикации ,три - в съавторство и от няколко участия с междинни, финални и просто доклади в конференции , репликирали съществени неща от тематично профилираните изследователски постижения .

Авторефератът е съдържателно представителна версия на дисертационния труд , представил структурните основания , изследователски хипотези и основополагащите тези , допълващите допускания , хармонизираните цели и задачи , изследователските въпроси, аргументираните изводи и основополагащи съдържателни акценти на дисертационния труд в проблемна перспектива .

В съдържателните резултати на дисертационния труд „ Анализ на мрежи на влияние:личностите в медийното отразяване на глобални проблеми” (2013-2017), разкриващи профила на развит изследователски потенциал на критически мислещ автор , са основанията на **положителната ми оценка** и на предложението Научното жури, приемайки ги с позитивен вот , да **присъди на** Мая Фадеева Колева образователната и научна степен „доктор“ .

18.02 . 2019

Проф. д-р А . Рангелов